

SỬ DỤNG PREZI CHO GIẢNG DẠY VÀ THUYẾT TRÌNH BÀI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

USING PREZI FOR PRESENTING RESEARCH PAPER AND EDUCATION

Bùi Tá Duy

Khoa Công nghệ thông tin – Đại học Phạm Văn Đồng

btduy@pdu.edu.vn

ABSTRACT

Prezi is a cloud-based (SaaS) presentation tool which is developed based-on web 2.0, Adobe Flash, Adobe Air and Django. With Prezi, users are able to create non-linear storytelling for presenting ideas on a virtual canvas. In recently years, the large number of using Prezi is increased more and more, especially, in conferences, business, and education. In this paper, we present an overview about Prezi, compare between Prezi with the most popular in presentation tool – PowerPoint. In addition, we propose for an experiemental survey in comparing the features of Prezi and PowerPoint using in education.

Keywords: Prezi, storytelling linear and non-linear, Zooming User Interface.

TÓM TẮT

Prezi là bộ công cụ soạn thảo thuyết trình chạy trên nền tảng web 2.0 và điện toán đám mây (SaaS), được phát triển trên nền tảng Adobe Flash, Adobe Air và Django. Prezi định hướng người xem theo lối kể chuyện phi tuyến tính (non-linear storytelling) dựa trên một nền thảm ảo (virtual canvas). Những năm gần đây, số lượng người sử dụng Prezi ngày càng gia tăng, đặc biệt trong các cuộc hội thảo, kinh doanh, và giáo dục. Trong bài viết này, những kiến thức cơ bản về Prezi sẽ được mô tả một cách tổng quan nhất, những tính năng của Prezi được so sánh với phần mềm thuyết trình phổ biến nhất hiện tại (PowerPoint), từ đó đưa ra đề xuất trong việc khảo sát thực nghiệm giữa việc sử dụng Prezi và PowerPoint trong học đường.

Từ khóa: Prezi, kể chuyện tuyến tính và phi tuyến tính, thu-phóng giao diện sử dụng.

I. GIỚI THIỆU

Bộ soạn thảo PowerPoint được xem như là phần mềm thuyết trình chiếm thị phần sử dụng lớn nhất trên thế giới trong vòng 20 năm qua (Parks 2012). Theo thống kê của Flocker và Michael cho thấy, PowerPoint có khoảng 300 triệu người dùng trên thế giới, với 30 triệu bài thuyết trình mỗi ngày, và chỉ khoảng 1 triệu bài thuyết trình đạt đúng yêu cầu cần truyền tải [4]. Trong khi việc dùng Powerpoint trong lớp học cũng như thuyết trình được xem như là cách duy nhất để truyền đạt nội dung theo chuỗi các thông tin theo dạng: văn bản, hình ảnh, video ... vv. Các thông tin này nằm trong các slide, người thuyết trình sẽ truyền đạt thông tin theo chuỗi các slide nối tiếp nhau, điều này đã làm rõ sự nhàm chán trong việc tiếp cận bức tranh thông tin tổng thể. Vấn đề được khắc phục hoàn toàn với Prezi. Nội dung bài báo cáo đưa ra mô tả tổng quan về

Prezi, so sánh tính năng sử dụng giữa Prezi và PowerPoint, đưa ra những luận điểm về sử dụng Prezi trong môi trường học đường, và những lời khuyên trong phương pháp thiết kế Prezi. Bên cạnh đó, đề xuất về phương pháp khảo sát nghiên cứu việc áp dụng Prezi trong môi trường học đường sẽ là hướng nghiên cứu cho sinh viên ngành sư phạm trong tương lai.

II. TỔNG QUAN VỀ PREZI VÀ ỨNG DỤNG TRONG TRƯỜNG HỌC

II.1. Prezi hoạt động như thế nào?

Nền tảng xây dựng Prezi dựa trên khái niệm ZUI (Zooming User Interface), cho phép người sử dụng phóng to hoặc thu nhỏ các đối tượng trên bài thuyết trình[3]. Ở đây sẽ không có những slide theo một định tuyến nhất định mà chỉ có một nền trắng tổng thể được gọi là “Prezi Canvas”. Các đối tượng trên bài thuyết trình sẽ dịch chuyển dựa trên nền canvas này. Prezi cho phép lựa chọn bất kỳ đối tượng nào để thuyết trình trên chuỗi kế hoạch đã đề ra. Người sử dụng có thể tạo mới, chỉnh sửa, sao lưu công việc, và xem được những bài thuyết trình khác lưu trữ trên website.

Để tạo một bài thuyết trình, người sử dụng cần điền tên tiêu đề, và những ý chính trên Prezi canvas. Canvas này như một nền của bản đồ cho bài thuyết trình. Người sử dụng có thể thêm vào những ý tưởng trên canvas, họ có thể lựa chọn font, cỡ chữ, layout, phóng to, thu nhỏ, thêm hình ảnh, tài liệu, video, audio bất cứ nơi đâu trong nội dung bài thuyết trình, thêm vào đó là nhóm các ý tưởng bằng cách sử dụng khung mẫu (frame). Người thuyết trình có thể điều chỉnh trình tự thuyết giảng, lựa chọn quyền hiển thị và quyền tái sử dụng bài thuyết trình ... vv, thậm chí cấp phép cho tài khoản khác sử dụng bài thuyết trình. Ngoài ra, Prezi được xây dựng trên nền tảng web 2.0 cho phép người dùng có thể sử dụng bất cứ nơi đâu kết nối internet và được lưu trên dữ liệu đám mây.

II.2. So sánh Prezi và PowerPoint

Dưới đây là bảng so sánh về tính năng đối với người sử dụng của Prezi và PowerPoint về các mặt như: công cụ thiết kế (design tools), phim/ âm thanh/ hình ảnh (video/audio/images), những tác động đặc biệt (special effects), chia sẻ (sharing), trình bày (presentation), giao diện người sử dụng (user interface), và những tiêu chí khác.

User Capabilities	Prezi	PowerPoint
Design Tools	Prezi đưa ra một tập miễn phí các khuôn mẫu có khả năng tái sử dụng như các khung ảnh, khuôn hình, đường kẻ và các mũi tên.	PowerPoint ra một tập khung hình tiền định dạng sẵn, thêm vào đó người người sử dụng có thể tự lựa chọn màu, nền, và phông cho việc thiết kế.
Video, Audio, Images.	Phiên bản miễn phí giới hạn loại file (flash) và kích cỡ (50mb cho video hoặc 2880 pixels cho hình ảnh). Điều này cũng áp dụng cho phiên bản desktop.	Có thể chứa được nhiều các loại video/audio/images với dung lượng lớn. Tuy nhiên cần đóng gói và đồng nhất phiên bản khi sử dụng ở máy tính khác
Special	Có thể phóng to, thu nhỏ và nhảy	PowerPoint chỉ đưa ra giới hạn số lượng

Effects	qua lại giữa các đối tượng khác nhau trong file thuyết trình. Nếu người sử dụng muốn sinh động hơn có thể thêm vào file flash	nhất định các hoạt họa (animation) và tác động âm thanh, chuyển đổi giữa các slide.
Sharing	Phiên bản miễn phí đưa ra số lượng chia sẻ lên tới 10 người sử dụng khác nhau. Đường dẫn được tạo ra bởi Prezi có thể email hoặc nhúng trên web và dùng như một địa chỉ liên kết. Ở đây Prezi có thể đánh phí cho việc tải file Prezi của bạn.	Việc chia sẻ trên PowerPoint hoàn toàn phụ thuộc vào dung lượng của file thuyết trình. Điều này không thuận tiện cho việc email, tuy nhiên cùng với việc phát triển webpage SlideShare, người dùng có thể đăng tải lên web thông qua bên thứ ba.
Presentation	Trình tự thuyết trình có thể tạo ra để đi theo các ý tưởng đã định sẵn. Việc phóng to hỗ trợ người sử dụng trực tiếp thuyết trình theo cách phi tuyến tính.	Rất khó để đưa đến một slide đặc biệt nào nếu người sử dụng đã đi vào bài thuyết trình. Phải lựa chọn góc nhìn của người thuyết trình và góc nhìn của người xem.
User Interface	Giao diện “Zebra tools” có thể khó sử dụng. Dễ dàng cân bằng hơn giữa việc học và thực hành.	Giao diện quen thuộc vì tính lâu đời của Microsoft Office. Tương tự giống với các bộ công cụ Microsoft office khác.
Other	Hiển thị các đối tượng rõ ràng bởi các khung ảnh nằm trong dấu ngoặc, vòng tròn, hoặc hộp ẩn.	Các thiết bị yêu cầu như: máy trình chiếu, màn hình và laptop. PowerPoint chỉ có thể được dùng cho một máy tính.

Bảng 1: Bảng so sánh tính năng sử dụng giữa Prezi và PowerPoint

II.3. Tại sao nên ứng dụng Prezi vào môi trường đại học?

Với tính năng thay đổi uyển chuyển trên từng đối tượng: Prezi tạo ra những chuyển động tác mạnh vào thị giác người xem. Mặt khác, Prezi đưa vào tính năng phóng to thu nhỏ từ những trải nghiệm của điện ảnh, sinh viên sẽ hoàn toàn cảm thấy thích thú như đang đi vào “thế giới” mà chính người thuyết giảng tạo ra.

Prezi là một công cụ tốt nhất cho các buổi học nhóm hoặc làm việc nhóm: Với tính năng đồng nhất dữ liệu, việc thay đổi nội dung trong quá trình làm việc nhóm, xây dựng bài thuyết trình không còn vấn đề lớn đối với người sử dụng. Nhiều người sử dụng đồng thời xem, chỉnh sửa hoặc xóa dữ liệu trên cùng một file Prezi. Các tính năng này được phân quyền một cách rõ ràng.

Prezi chính là một PowerPoint ở ”mức thấp nhất”: Nếu sinh viên đã có một file Powerpoint, thay vì phải tạo file Prezi để thuyết trình, họ hoàn toàn có thể mang những tính năng hoặc nội dung từ PowerPoint và chuyển đổi trực tiếp thành file Prezi. Mặt khác, đối với giảng viên, Prezi không chỉ đơn thuần là bài giảng điện tử PowerPoint, mà còn là bài giảng trực tuyến. Bài giảng này được lưu trữ trên website của prezi.com, việc hỗ trợ lưu trữ lên tới 50mb. Mặt khác, người sử dụng hòa toàn có thể chia sẻ hoặc chèn nội dung bài thuyết trình ở bất cứ đâu chạy nền web 2.0.

Prezi đưa tâm sử dụng đơn giản nhất: Với tiêu chí trực quan sử dụng, thao tác kéo thả, thay đổi nội dung dựa trên tư duy sáng tạo và thiết kế. Người sử dụng hoàn toàn có thể làm chủ Prezi trong vòng 24 tiếng đồng hồ, hoặc xây dựng một bài thuyết trình chỉ với 10 phút.

Định hướng phát triển của Prezi trong tương lai là ngành giáo dục: Prezi xây dựng và phát triển hoàn toàn dựa trên nhu cầu của ngành giáo dục hiện tại. Prezi áp dụng các mô thức, nguyên lý hỗ trợ cho việc học tập như: logic và sáng tạo, lập trình ngôn ngữ tư duy, sơ đồ tư duy ... vv.

<http://blog.prezi.com/> là một blog miễn phí hỗ trợ việc đào tạo và sử dụng Prezi. Bên cạnh đó, Prezi hoàn toàn miễn phí cho những tài khoản sử dụng cho việc học tập.

II.4. Phương pháp thiết kế bài thuyết trình Prezi hiệu quả

Theo Ned Porter (Academic Liaison Librarian at University of York, United Kingdom), ông đưa ra 10 lời khuyên để việc thiết kế bài giảng bằng Prezi tối ưu nhất:

Tạo trước cấu trúc cho bài thuyết trình: đưa ra các ý chính và phác thảo cách hiển thị bài thuyết trình theo hướng trên xuống trên toàn canvas và sau đó điền các thông tin chi tiết. Tốt nhất nên thử sắp đặt trước cấu trúc thuyết trình trên bút giấy.

Chọn màu của scheme trước và xem xét các ứng dụng tác động về cảm xúc (emotional impact): chủ đề của Prezi xác định font, màu sắc có và không thể trộn hoặc hợp màu. Nếu thay đổi chủ đề sau đó, sẽ phải kết thúc việc tái thay đổi kích thước, tái sắp xếp như công việc ban đầu.

Thể hiện sự chủ động và tránh làm người nghe say sóng: chọn ra một trình tự thuyết trình thông suốt và phù hợp. Tránh việc lạm dụng quá mức những tác động hình ảnh. Đi từ A sang B đến C trên một đường thẳng hơn là việc nhảy qua nhảy lại trên canvas.

Hiểu rõ phạm vi thuyết trình: Làm mọi thứ lớn hơn phạm vi chúng ta nghĩ, và điền những thông tin chi tiết sau đó. Giống như việc xây dựng một căn phòng rộng lớn, sau đó lại trang trí các chi tiết trong phòng một kết hợp lý.

Hiểu cách mà Prezi làm việc với file ảnh: file JPGs dễ bị vỡ điểm ảnh và trông xấu hơn, cố gắng chuyển đổi các file ảnh sang dạng PDFs để kích cỡ nhỏ file ảnh nhỏ và chuẩn hơn.

Tận dụng tối đa các khung ảnh: khung ảnh là nơi mà chúng ta muốn điều khiển người xem thấy cái gì và cũng là cách để thấy cận cảnh đối tượng hoặc nhóm đối tượng. Cần chú ý khi cố định vị trí một ảnh với một khung sẽ làm bể điểm ảnh khi phóng to nó.

Định hướng một kiểu đồng nhất: Rất khó để có thể hòa hợp kiểu chữ này với kiểu chữ khác; tuy nhiên, Prezi sẽ nổi bật lên bất cứ hai kiểu chữ khác nhau để thuận tiện hơn cho việc đồng nhất. Nên đồng nhất cỡ chữ bằng cách sao lưu kiểu chữ nguyên mẫu và chỉnh sửa nó.

III. ĐỀ XUẤT PHƯƠNG PHÁP KHẢO SÁT SO SÁNH THỰC TIỄN GIỮA PREZI VÀ POWERPOINT TRONG MÔI TRƯỜNG ĐẠI HỌC

Trong phần này, tôi đề xuất đưa ra phương pháp khảo sát với câu hỏi và đánh giá giữa hai nhóm đối tượng sinh viên:

Nhóm 1: Nhóm này gồm 18 sinh viên trong 1 lớp đại học Công nghệ thông tin, PowerPoint sẽ được thuyết trình trước. Sau khi thuyết trình, nhóm này sẽ trả lời 6 câu hỏi xung quanh vấn đề

đánh giá bài thuyết trình. Sau đó, nhóm này tiếp tục được xem thuyết trình bằng Prezi và trả lời các câu hỏi tương tự. Câu hỏi đưa ra như sau:

1. Trong phần thuyết trình, bạn quen với cách sử dụng Prezi hay PowerPoint?
2. Trên thang chấm điểm 1 – 5, 5 là thang điểm cao nhất, và 1 là thấp nhất. Hãy đánh giá những tính năng giữa Prezi và PowerPoint dựa theo các tiêu chí sau: thiết kế trực quan (visual design), tính sinh động/chuyển tiếp (animation/transitions), thông tin/nội dung (information/contents), ứng dụng đa phương tiện (multimedia)
3. Bạn mô tả như thế nào về luồng thông tin truyền tải trong phần thuyết trình?
4. Bạn hiểu bao nhiêu phần trăm nội dung thuyết trình?
5. Trên thang chấm điểm 1 – 5, 5 là thang điểm cao nhất, và 1 là thấp nhất. Bạn bao nhiêu điểm cho tổng thể bài thuyết trình?
6. Bạn muốn thêm điều gì ở PowerPoint hoặc Prezi để bài thuyết trình ấn tượng hơn?

Nhóm 2: Nhóm này gồm 10 sinh viên hoàn toàn không biết gì về cả 2 công cụ PowerPoint và Prezi. Nhóm này sẽ được hướng dẫn sử dụng cả hai công cụ PowerPoint và Prezi, mỗi bài giảng 2 tiếng ở hai ngày khác nhau. Sau khi hướng dẫn yêu cầu sinh viên làm bài tập nhóm thuyết trình với 2 bài thuyết trình bằng hai công cụ PowerPoint và Prezi. Hội đồng sẽ đánh giá 2 bài thuyết trình này với các tiêu chí sau: quen thuộc (familiarity); tính chất - trực quan, hoạt họa, thông tin/nội dung, đa phương tiện (attribute – visual, animation, info/content, multimedia); luồng thông tin (flow of information); việc hiểu thông tin truyền tải (understanding of information); tổng thể về phần thuyết trình (overall presentation).

IV. KẾT LUẬN

Prezi cung cấp cho người sử dụng một phương pháp mới trong việc nhấn mạnh và thu hút người xem chú ý hơn trong quá trình học và giảng dạy. Từ bài viết này, hy vọng người sử dụng sẽ đánh giá được một cách khách quan về tính năng giữa Prezi và PowerPoint. Từ đó, tùy vào mục đích bài thuyết trình, người sử dụng có thể chọn ra được công cụ phù hợp nhất. Bên cạnh đó, bài viết là nền tảng cho sinh viên phát triển thành bài nghiên cứu khoa học khảo sát thực nghiệm giữa việc áp dụng Prezi trong môi trường học đường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Azlina Mustaffa, Norazuna Mohd Najid, Siti Salwa Md Sawari, “*Student’ Perceptions and Attitudes towards the effectiveness of Prezi Uses in learning Islamic Subject*” in International Journal Computer Science, Retrieved 19, Dec 2013.
- [2] Nicole L, White, “*Prezi vs PowerPoint, finding the right tool for the job*”, State University of New York Institute of Technology at Unica, 2011.
- [3] Nora Strasser, “*Using Prezi in Higher Education*”, in The Clute Institute International Academic Conference, Breckenridge, Colorado USA 2013,
- [4] Flocker, Michael, “*Death by PowerPoint*”. Cambridge: Da Capo Press, 2006.